

Ad 2) Fra Arilds Tid har man befaret de danske Vandveje; de har været brugt til Transport og Trafik, før Landevejene fandtes. Befolkningen paa Landet har altid holdt smaa Baade paa Aaerne til Jagt og Fiskeri og anden Fornøjelsesroning, til Sivskær, privat Færgeri m. m. Der findes Tusinder af saadanne Fartøjer fordelt paa Danmarks Aaer.

Det er en Selvfølge, at ligesom enhver kan færdes paa Landvejene, kan enhver med dertil egnede Midler, Baade om Sommeren, Skøjter om Vinteren, færdes paa Danmarks Vandveje. Loven forudsætter det, se nu f. Eks. Vandløbsloven Nr. 63 af 28. Maj 1880 §§ 13, sidste Stykke, og 61, og Ferskvandsfiskeriloven § 13. Ogsaa andre Lovsteder kan paaberaabes for dette, der bekræftes af de juridiske Forfattere, der har været inde paa Spørgsmaalet, se f. Eks. Matzen: Dansk Statsforfatningsret, Udgave 1909, Bind III, Side 354, og Gram: Landboret, 1924, Side 412, Noten.

Sejladretten gælder i øvrigt saavel paa de Vandløb, der i Fortegnelser og Regulativer m. m. kaldes „private“, som paa dem, der kaldes „offentlige“; denne Søndring hentyder nemlig blot til det Forhold, om Vandløbene staaar under *offentligt Tilsyn* eller ikke, se Vandløbsloven § 2.

I øvrigt gælder Sejladretten, hvad enten Vandarealet, eller maaske rettere „Bundarealet“, der befarés, er undergivet privatretlig, matrikuleret Ejendomsret (hvad mange „offentlige Vandløb“ er, se f. Eks. Vinding Kruse i Ugeskrift for Retsvæsen 1937 B, Side 41, Nr. 12), eller ikke, se Torp-Grundtvig: Tingsret, Side 166; jfr. ogsaa i denne Forbindelse Lov Nr. 143 af 17. Juni 1929 § 3, jfr. § 1, Nr. 1, om Nissum Fjord. — Dette svarer ganske til det velkendte Tilfælde, at en Vej paa Landjorden er undergivet privat, matrikuleret Ejendomsret, men offentlig Brug.

Dansk Retsstilling om Færdsel paa de ferske Vande svarer, saa vidt vides, til Stillingen i Udlandet. Der er heller ingen Grund til, at Retstilstanden skulde være anderledes, thi Sejladretten er til Nytte og Fornøjelse for mange og kan ikke være til Skade for nogen, heller ikke for Ejeren af de tilstødende Grunde. Disse maa selvfølgelig have deres Fiskeri i Fred (det staaar i øvrigt i Loven), men den almindelige Befaring af Aaer er ikke til nogens Ulempe. Danske Ret, hvis Hovedlovbud paa Omraadet Ferskvandsfiskerilovens § 13 maa siges at være, klassificerer de Interesser, der er knyttet til Vandløbene saaledes, at i Kollisionstilfælde gaar som Hovedregel Vands Afledning i Agerbrugets Interesse forud for Fiskeriet og den industrielle Brug samt Sejladretten, og denne sidste maa vige for Fiskeriet, saafremt dette bevisligt lider Skade eller væsentlig Ulempe derved (f. Eks. paa Grund af Motorbaades Anvendelse). Men denne Klassifikation gælder kun i *Kollisionstilfældene*; normalt maa de frie Interesser trives ved hinandens Side. Hvor i Kollision den ene Interesse maa vige for den anden, gælder dette selvfølgelig *kun i det Omfang, det kræves af Hensyn til den fortrinnsberettigede Interesse*.

Sejladretten paa de ferske Vande udøves i vor Tid ikke blot af Landbefolkningen, men den moderne Sport og Turisme har — om end senere end f. Eks. i Sverige og Tyskland — ogsaa taget vore Vandveje i Brug. Lystsejlad, Fornøjelses- og Motionsroning drives overalt i Landet.

Kano- og Kajaksporten dyrkes — saa ny den end er — allerede med ca. 3 000—4 000 Fartøjer. Gaar Udviklingen her som i Udlandet, vil dette Tal mangedobles i de kommende Aar. Danmark har i mange Maader Betingelser for at blive næsten et Paradis for Kajakfolk. For det danske Samfund er der al mulig Grund til at støtte en saadan Udvikling: Søsport og Søliv har alle Dage været anset for sundt, og Vandet er en billig Sportsplads for det offentlige at stille til Raadighed for Ungdommen.

Vi tør maaske her minde om Johs. V. Jensens inspirerende Ord ved Idrætsudstillingen i 1927. Af hans Tale, der i øvrigt ogsaa paa andre Punkter blev skelsættende, skal her citeres:

„Her i Landet er det Vejene og Indsejlingen til Kyster og Øer, der er det egentlige værdifulde Moment for Idrætten, betragtet som Bevægelse i det fri. Skulde man have Lov til at gøre opmærksom paa et Ærinde, noget at se, naar man er ude og fylde Lungerne paa Landvejene, eller i en Baad, uden anden Retning end Vindens, saa har det danske Landskab en særlig Værdi, ukendt for de fleste, skjult i Agerlandet, inde i Skovene eller bag Kornet, vore arkæologiske Mindesmærker. Nationalmuseet omtales meget for Tiden, en frugtbar Debat, som i hvert Fald foreløbig har bidraget til at genrejse Bevidstheden i vide Kredse om de store nationale Skatte, vore Samlinger rummer. Men om de Skatte, der skjuler sig ude i Landet, Mindesmærkerne selv, paa deres Plads, er der ikke talt. Hvor mange kender dem?“